

24. 2. 2017

ID: 105219

Účastníci řízení

Jestliže je zneužitím práva podle ustanovení § 8 obč. zák. samotná smlouva o postoupení pohledávky, je zneužitím práva (ve smyslu ustanovení § 2 o. s. ř.) i postoupení pohledávky navazující návrh na vstup jiného oprávněného do řízení podle ustanovení § 107a o. s. ř. Nařízený výkon rozhodnutí (exekuci) soud zastaví i bez návrhu vždy, existuje-li taková relevantní okolnost, pro niž je provedení výkonu rozhodnutí (exekuce) nepřípustné. Ani případná právní moc usnesení o nařízení výkonu nezhojí vady, bránící provedení výkonu rozhodnutí (exekuce) a existující již v době jeho vydání. Nařízenou exekuci lze zastavit také tehdy, zjistí-li soud (dodatečně) nedostatek pravomoci orgánu, který exekuční titul vydal.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 20 Cdo 3537/2016, ze dne 13.10.2016)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v exekuční věci oprávněné Bohemia Factoring, s. r. o., se sídlem v P., zastoupené JUDr. K.G., advokátem se sídlem v P., proti povinnému V. S., P., pro 149 002,50 Kč s příslušenstvím, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 4 pod sp. zn. 66 EXE 753/2010, o dovolání oprávněné proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 23. února 2016, č. j. 22 Co 4/2016-282, tak, že dovolání proti usnesení odvolacího soudu se v části, v níž bylo usnesením odvolacího soudu potvrzeno usnesení soudu prvního stupně ve výroku III o tom, že oprávněný je povinen zaplatit JUDr. T.V., soudnímu exekutorovi Exekutorského úřadu Přerov, na náhradu nákladů exekuce 7 865,- Kč, odmítá, jinak se dovolání zamítá.

Z odůvodnění :

Usnesením ze dne 16. 3. 2010, č. j. 66 EXE 753/2010-11, Obvodní soud pro Prahu 4 k návrhu tehdejší oprávněné Komerční banky, a. s., nařídil podle vykonatelného rozhodčího nálezu JUDr. J.N. ml. ze dne 13. 11. 2009, sp. zn. K/2009/04553, exekuci na majetek povinného k uspokojení pohledávky oprávněné ve výši 149 002,50 Kč s příslušenstvím a pro náklady exekuce a náklady oprávněné. Provedením exekuce byl pověřen JUDr. T.V., soudní exekutor se sídlem v P.

Usnesením ze dne 27. 8. 2014, č. j. 103 Ex 6347/10-18, soudní exekutor na návrh Komerční banky, a. s., ze dne 17. 6. 2014 připustil, aby podle ustanovení § 107a zákona č. [99/1963](#) Sb., občanského soudního řádu (dále též jen „o. s. ř.“), na její místo do řízení vstoupila nynější oprávněná, a to na základě smlouvy o postoupení pohledávek mezi Komerční bankou, a. s., jako postupitelem a oprávněnou jako postupníkem uzavřené dne 26. 5. 2014.

Podáním ze dne 16. 10. 2014 oprávněná poprvé navrhla, aby podle ustanovení 107a o. s. ř. do řízení na její místo vstoupil nový oprávněný, společnost PARADISE ISLANDS HOLDING LTD., se sídlem Victoria, Mahé, Seychelles, když oprávněná na tuto společnost převedla mimo jiné i pohledávku, které je předmětem této exekuce, a to smlouvou o postoupení pohledávek ze dne 19. 6. 2014.

Usnesením ze dne 12. 12. 2014, č. j. 103 Ex 6347/2010-22, soudní exekutor JUDr. T.V. první návrh oprávněné ze dne 16. 10. 2014 na postup podle ustanovení § 107a o. s. ř. zamítl s odůvodněním, že návrh je zjevným zneužitím procesní úpravy ve smyslu ustanovení § 2 občanského soudního řádu (dále též jen „o. s. ř.“), když oprávněná návrhem sleduje jediný cíl, kterým je zbavit se povinnosti k náhradě nákladů exekuce. Exekutor zdůraznil, že v exekuční věci jde již o druhý převod, nyní na cizozemský subjekt. Návrh byl podán v okamžiku, kdy na základě judikatury vyšších soudů (zejména

rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 11. 5. 2011, sp. zn. 31 Cdo1945/2010, ze dne 10. 7. 2013, sp. zn. 31 Cdo 958/2012, nálezu Ústavního soudu ze dne 5. 10. 2010, sp. zn. II. ÚS 2164/2010) je zjevné, že exekuce bude zastavena pro nevykonatelnost exekučního titulu (rozhodčího nálezu) pro neplatnost rozhodčí doložky (rozhodce byl určen odkazem na rozhodčí řád právnické osoby, která není stálým rozhodčím soudem), když zastavení exekuce zřejmě bude (při rozhodování o náhradě nákladů exekuce) vyhodnoceno k tíži oprávněné. Ani solventnost nového oprávněného nebyla osvědčena a možnost domoci se následně na zahraničním subjektu přisouzených práv by pro případ vyhovění návrhu na postup podle § 107a o. s. ř. byla ohrožena.

Městský soud v Praze k odvolání oprávněné usnesením ze dne 1. 4. 2015, č. j. 11 Co 80/2015-139, usnesení soudního exekutora jako věcně správné potvrdil. Zejména uvedl, že oprávněná vstoupila do exekučního řízení na základě postupních smluv s Komerční bankou, a. s., z let 2013, resp. 2014 (po zahájení exekuce), kdy již byla známa judikatura o nevykonatelnosti rozhodčích nálezů pro vadně jmenovaného rozhodce (R 45/2010, R 121/2011 a zejména R 92/2013). Tato judikatura, ač v minulosti rozporná, byla sjednocena usnesením velkého senátu občanskoprávního a obchodního kolegia ze dne 10. 7. 2013, sp. zn. 31 Cdo 958/2012. Předmětné postupní smlouvy byly uzavřeny „účelově s cílem eliminovat negativní důsledky zastavení exekuce podle § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. pro oprávněného zejména v oblasti nákladů řízení a nákladů exekuce.“ Oprávněná sloužila jako prostředník tohoto „nekalého záměru“, když na sebe převedla „nevymožitelné pohledávky“, aby je hned vzápětí převedla na právnickou osobu se sídlem v zahraničí se zřejmým cílem ztížit případné vymáhání nákladů řízení a nákladů exekuce. Oprávněná neměla skutečný záměr v exekuci pokračovat a exekuci vymáhat. Návrh oprávněné na procesní nástupnictví je tedy v „přímém rozporu s § 2 o. s. ř., neboť postoupení pohledávky je třeba v uvedeném kontextu hodnotit jako zneužití práva podle § 8 zákona č. [89/2012](#) Sb., občanského zákoníku (dále též jen „obč. zák.“).

Podáním ze dne 6. 5. 2015 oprávněná opět navrhla, aby do řízení na její místo podle § 107a o. s. ř. vstoupila společnost PARADISE ISLANDS HOLDING LTD. Uvedla, že její dřívější návrh, kterým se domáhala téhož, byl sice jako nedůvodný zamítnut usnesením soudního exekutora JUDr. Tomáše Vrány ze dne 18. 8. 2014, č. j. 103 Ex 14981/09-22 ve spojení s usnesením Městského soudu v Praze ze dne 9. 4. 2015, č. j. 11 Co 74/2015-101, tato okolnost však nezakládá překážku věci pravomocně rozhodnuté, protože původní návrh neuspěl s poukazem na neosvědčenou solventnost nového nabyvatele práva, který je zahraničním subjektem, a s tím souvisejícím ohrožením či ztížením možnosti reálně vymoci případně uložené náklady exekuce vůči novému nabyvateli. Požadovanou solventnost společnosti PARADISE ISLANDS HOLDING LTD. však lze v době podání dalšího návrhu shledat náležitě osvědčenou výší výnosů z dalších pohledávek, které tato společnost nabyla na základě smlouvy o postoupení pohledávek Komerční bankou, a. s., a které se zčásti stále nacházejí na účtech soudního exekutora, dále výší zůstatků vedených na bankovních účtech tuzemských bank ve prospěch této společnosti, jakož i přehledem společností vlastněných nemovitostí v České republice.

Aniž by rozhodl o dalším návrhu oprávněné na postup podle ustanovení § 107a o. s. ř., Obvodní soud pro Prahu 6 usnesením ze dne 7. 10. 2015, č. j. 38 Nc 5854/2009-177, k podnětu exekutora exekuci zcela zastavil s odkazem na ustanovení § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. (výrok I), žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení (výrok II) a oprávněné uložil povinnost zaplatit soudnímu exekutorovi JUDr. Tomáši Vránovi na nákladech exekuce 7 865,- Kč (výrok III). Uvedl, že exekučním titulem je nález rozhodce JUDr. Jiřího Nováka ml. ze dne 13. 11. 2009, sp. zn. K/2008/0455, který byl jmenován do funkce rozhodce na základě rozhodčí doložky, a to rozhodnutím představenstva Společnosti pro rozhodčí řízení, a. s. Pravomoc rozhodce k rozhodování sporu má být dána rozhodčí doložkou sjednanou mezi Komerční bankou, a. s., a povinným v čl. XIII. odst. 1 Úvěrových podmínek pro fyzické osoby a nepodnikatele a čl. XVII. odst. 1. Podmínek k osobním kreditním kartám, avšak doložka je podle nyní již ustálené judikatury neplatná, protože neobsahuje přímé určení rozhodce ad hoc, resp. konkrétní způsob jeho určení. Rozhodce určený na základě této rozhodčí doložky tedy

neměl pravomoc k vydání rozhodčího nálezu, proto je exekuci třeba zastavit i bez návrhu. Výrok o povinnosti oprávněné k náhradě nákladů exekutora soud prvního stupně odůvodnil tím, že oprávněná procesně zavinila jejich vznik, protože exekuce byla zahájena na základě jejího návrhu a byla zastavena v důsledku nezpůsobilosti exekučního titulu.

Usnesení soudu prvního stupně napadla oprávněná odvoláním. Soudu prvního stupně vytýká, že rozhodl o zastavení exekuce vůči nesprávnému subjektu na straně oprávněné. Oprávněná přitom svůj další návrh na postup podle ustanovení § 107a o. s. ř. odůvodnila tím, že společnost PARADISE ISLANDS HOLDING LTD. v době podání dalšího návrhu disponuje dosažitelným majetkem, když solventnost nového oprávněného rozsáhle popisuje a dokládá. Oprávněná má dále za to, že s ohledem na dikci ustanovení § 32 odst. 1 zákona č. [216/1994](#) Sb., o rozhodčím řízení, ve znění od 1. 4. 2012, soud mohl exekuci zastavit s odkazem na ustanovení § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. jen k návrhu povinného (spotřebitele), nikoliv z moci úřední. Ohledně jí uložené povinnosti k náhradě nákladů exekutora oprávněná vyjádřila názor, že jí nelze přičíst zavinění na zastavení exekuce. Vstoupila do řízení, které bylo řádně zahájeno jejím právním předchůdcem (Komerční bankou, a. s.), o nařízení exekuce rozhodl exekuční soud. Oprávněná nebyla stranou, která rozhodčí doložku sjednala. Oprávněná ještě předtím, než soud prvního stupně rozhodl o zastavení exekuce z podnětu exekutora pro údajně neplatnou rozhodčí doložku, podala soudnímu exekutorovi podnět k zastavení exekuce pro nemajetnost povinného, avšak exekutor se tímto podnětem nezabýval. Především samotný exekutor, a nikoliv oprávněná, si měl být vědom rozhodnutí Nejvyššího soudu o otázce platnosti rozhodčích doložek, a přesto ve vedení exekuce na základě rozhodčího nálezu dále pokračoval. Nynější oprávněné tedy nelze přičíst zavinění na zastavení exekuce a rozhodnout o proto o tom, že exekutor vůči ní má právo na náhradu nákladů exekuce.

Městský soud v Praze usnesením ze dne 23. 2. 2016, č. j. 22 Co 4/2016-282, rozhodnutí soudu prvního stupně o zastavení exekuce potvrdil (výrok I) a žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů odvolacího řízení (výrok II). S odkazem na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 11. 5. 2011, sp. zn. 31 Cdo 1945/2010, a ze dne 10. 7. 2012, sp. zn. 31 Cdo 958/2012, stejně a z týchž důvodů, jako soud prvního stupně, uzavřel, že rozhodčí smlouva je neplatná. Za takových okolností je třeba exekuci i bez návrhu v každém jejím stádiu zastavit pro nepřipustnost, když na tom ničeho nemění novelizované ustanovení § 35 odst. 1 písm. b) zákona č. [216/1994](#) Sb., o rozhodčím řízení, protože soud v rámci výkonu rozhodnutí (exekuce) zkoumá mimo jiné i okolnost, zda exekuční titul byl vydán orgánem, který k tomu měl pravomoc. Jestliže soud prvního stupně nerozhodl o dalším návrhu oprávněné ze dne 6. 5. 2015 na vstup společnosti PARADISE ISLANDS HOLDING LTD. do řízení podle ustanovení § 107a o. s. ř., postupoval správně, neboť dřívější návrh oprávněné na vstup této společnosti do řízení byl pravomocně zamítnut usnesením soudního exekutora JUDr. Tomáše Vrány ze dne 12. 12. 2014, č. j. 103 Ex 6347/2010-22 ve spojení s usnesením Městského soudu v Praze ze dne 1. 4. 2015, č. j. 11 Co 80/2015-139. Důvodem pro zamítnutí původního návrhu přitom nebyla nesolventnost společnosti PARADISE ISLANDS HOLDING LTD., nýbrž skutečnost, že institut procesního nástupnictví byl oprávněným „účelově zneužit“, když exekuce již v době podání původního návrhu postrádala způsobilý exekuční titul a právníkem zastoupený oprávněný si této skutečnosti musel být v době uzavírání postupných smluv vědom s ohledem na již tehdy existující judikaturu. Smlouvy o postoupení pohledávek mezi Komerční bankou a oprávněnou a mezi oprávněnou a společností PARADISE ISLANDS HOLDING LTD. byly uzavřeny účelově s cílem eliminovat negativní důsledky zastavení exekuce podle ustanovení § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. pro oprávněného zejména v oblasti nákladů exekuce. Oprávněná v transakci zjevně sloužila jako prostředník tohoto nekalého záměru – převedla na sebe „nevymožitelné“ pohledávky, aby je hned vzápětí převedla na právnickou osobu se sídlem v zahraničí se zřejmým cílem ztížit případné vymáhání nákladů řízení a nákladů exekuce (bez ohledu na solventnost zahraniční právnické osoby). Usnesení o zamítnutí původního návrhu tak nebylo postaveno na úvaze o (ne)solventnosti nového oprávněného. Jestliže nový návrh na procesní nástupnictví ze dne 6. 5. 2015 „solventnost nového

oprávněného rozsáhle dokládá“, pak tím nepředkládá žádné nové skutečnosti, které by mohly mít za následek změnu původního usnesení; jedná se o další pokus o zneužití institutu procesního nástupnictví. O opakovaném návrhu oprávněného tak není třeba za nezměněné situace rozhodovat (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. 7. 2008, sp. zn. 29 Nd 201/2008). Odvolací soud shledal věcně správným i výrok soudu prvního stupně o povinnosti oprávněné k náhradě nákladů exekutora, když odkázal na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 14. 5. 2014, sp. zn. 21 Cdo 402/2014, podle něhož došlo-li k zastavení exekuce, protože titul pro exekuci od počátku nebyl materiálně a formálně vykonatelný (byl vydán rozhodcem, který k tomu nebyl oprávněn, neboť k jeho určení došlo v rozporu se zákonem), nese náklady exekuce oprávněný, který podle takového titulu nařízení exekuce navrhl. Těmito následky je přitom postižena i oprávněná, která do exekuce vstoupila na místo původní oprávněné Komerční banky, a. s., neboť svým vstupem do řízení přijala i procesní důsledky jednání své předchůdkyně (§ 36 odst. 5 poslední věta zákona č. [120/2001](#) Sb., exekučního řádu (dále též jen „ex. řádu“).

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 6. 4. 2016, č. j. 72 Co 22/2016-257 napadla oprávněná dovoláním s tím, že má být zrušeno. Odvolacímu soudu zejména vytýká, že potvrdil usnesení soudu prvního stupně o zastavení exekuce, aniž by došlo k rozhodnutí o dalším návrhu oprávněné ze dne 6. 5. 2015 na vstup společnosti PARADISE ISLANDS HOLDING LTD. do řízení podle ustanovení § 107a o. s. ř. Odvolací soud tak nerozhodl o zastavení exekuce se správným oprávněným. Tím nerespektoval ustálenou rozhodovací praxi dovolacího soudu vyjádřenou v usnesení Nejvyššího soudu ze dne 21. 11. 2010, sp. zn. 20 Cdo 5291/2008. Oprávněná dále uvedla, že odvolací soud v napadeném usnesení vytrhává z kontextu pojmy „účelové zneužití procesní úpravy“ a „neosvědčení solventnosti nového oprávněného v ČR“, které se navzájem naopak podmiňují. Domnělá účelovost návrhu na vstup nabyvatele pohledávky jako cizozemského subjektu byla v rozhodnutí o původním návrhu oprávněné na postup podle ustanovení § 107a o. s. ř. shledána v motivaci oprávněné zbavit soudního exekutora práva na reálnou úhradu nákladů exekučního řízení, když solventnost „nového oprávněného“ nebyla osvědčena a tím byla zjevně ohrožena možnost domoci se následně na „novém oprávněném“ jako zahraničním subjektu práv prisouzených v exekuci. Oprávněná má za to, že věcnému projednání opakovaného návrhu na postup podle ustanovení § 107a o. s. ř. nebrání překážka věci rozhodnuté, jestliže jej (nově) odůvodnila tím, že na straně „nového nabyvatele“ pohledávky v době podání opakovaného návrhu existuje dostatek konkrétního majetku k úhradě případně uložených nákladů exekuce, který se nachází na území České republiky.

Nejvyšší soud ČR jako soud dovolací (§ 10a občanského soudního řádu) po zjištění, že dovolání proti pravomocnému rozsudku odvolacího soudu bylo podáno oprávněnou osobou (účastníkem řízení) ve lhůtě uvedené v ustanovení § 240 odst. 1 občanského soudního řádu a že věc je třeba i v současné době - vzhledem k tomu, že řízení v projednávané věci bylo zahájeno v době před 1. 1. 2014 - posoudit (srov. Čl. II bod 2 zákona č. [293/2013](#) Sb.) podle zákona č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, účinném do 31. 12. 2013 (dále jen "o. s. ř."), se nejprve zabýval otázkou přípustnosti dovolání.

Dovoláním lze napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, pokud to zákon připouští (§ 236 odst. 1 o. s. ř.).

Není-li stanoveno jinak, je dovolání přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se odvolací řízení končí, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak (§ 237 o. s. ř.).

V projednávané věci bylo pro rozhodnutí odvolacího soudu mimo jiné významné vyřešení právní otázky, zda je dána překážka věci rozhodnuté ve vztahu k opakovanému návrhu oprávněného podle ustanovení § 107a o. s. ř. na vstup nového oprávněného do řízení na jeho místo s odůvodněním, že od doby rozhodnutí o dřívějším návrhu se majetková situace nového oprávněného změnila natolik, že již není důvod se obávat, že nebude schopen dostát své povinnosti k náhradě případných nákladů exekuce, a to za situace, kdy dřívější návrh na vstup téhož subjektu do řízení zamítnut proto, že smlouva o postoupení pohledávky, o kterou byl návrh opřen, je zneužitím práva ve smyslu ustanovení § 8 zákona č. [89/2012](#) Sb. (dále též jen „obč. zák.“). Vzhledem k tomu, že tato otázka v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla ve všech souvislostech vyřešena, Nejvyšší soud dospěl k závěru, že dovolání žalobce proti rozsudku odvolacího soudu je podle ustanovení § 237 o. s. ř. přípustné.

Po přezkoumání rozsudku odvolacího soudu ve smyslu ustanovení § 242 o. s. ř., které provedl bez jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.), Nejvyšší soud ČR dospěl k závěru, že dovolání není opodstatněné.

Podle ustanovení § 159a odst. 4 o. s. ř. jakmile bylo o věci pravomocně rozhodnuto, nemůže být v rozsahu závaznosti výroku rozsudku pro účastníky a popřípadě jiné osoby věc projednávána znovu.

Podle ustanovení § 36 odst. 5 ex. řádu, prokáže-li se, že po zahájení exekučního řízení nastala právní skutečnost, s níž právní předpisy spojují převod nebo přechod práva oprávněného, o něž v exekučním řízení jde, do řízení namísto dosavadního oprávněného vstupuje jeho právní nástupce. Ten, kdo nastupuje do řízení na místo dosavadního oprávněného, musí přijmout stav řízení, jaký tu je v době jeho nástupu do řízení.

Podle ustanovení § 107a odst. 1 o. s. ř., má-li žalobce za to, že po zahájení řízení nastala právní skutečnost, s níž právní předpisy spojují převod nebo přechod práva nebo povinnosti účastníka řízení, o něž v řízení jde, může dříve, než soud o věci rozhodne, navrhnout, aby nabyvatel práva nebo povinnosti, popřípadě ten, kdo převzal výkon vlastnického práva k majetku, o něž v řízení jde, vstoupil do řízení na místo dosavadního účastníka; to neplatí v případech uvedených v § 107.

V daném případě nelze pominout, že cílem opakovaného návrhu oprávněného podle ustanovení § 36 odst. 5 ex. řádu a § 107a odst. 1 o. s. ř. nemůže být náprava údajně nesprávného předchozího rozhodnutí soudu o dřívějším návrhu na tentýž postup (srov. například s usnesením ze dne 17. července 2013, sp. zn. 29 Cdo 1301/2013, uveřejněným pod číslem 99/2013 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek). Z toho plyne, že oprávněná nemůže opětovný návrh na vstup nového účastníka do řízení podle ustanovení § 107a o. s. ř. opřít o skutečnosti, které podle rozhodnutí o dřívějším návrhu jsou pro rozhodnutí o návrhu irelevantní.

Při posouzení, zda věcnému projednání opakovaného návrhu na vstup nového oprávněného do řízení podle ustanovení § 107a o. s. ř. brání překážka věci pravomocně rozsoudené (protože se jedná o zneužití práva), mohou nastat dvě odlišné situace. První situací je stav, kdy předchozí návrh na postup podle ustanovení § 107a o. s. ř. byl zamítnut proto, že zneužitím práva (ve smyslu § 2 o. s. ř.) byl pouze tento procesní návrh sám o sobě (nikoliv ve spojení se smlouvou o postoupení pohledávky, která je hmotněprávním důvodem pro jeho podání), a to s ohledem na skutečnosti, které existovaly v době jeho podání a z jejichž existence tehdy bylo třeba dovodit, že cílem návrhu je výhradně nastolení průtahů v řízení nebo způsobení újmy jiným účastníkům řízení (případně exekutorovi), jež může spočívat i v tom, že případná pohledávka na náhradu nákladů exekuce bude vůči novému oprávněnému obtížně vymahatelná (srov. s usnesením Nejvyššího soudu ze dne 12. 8. 2015, sp. zn. 21 Cdo 73/2015). Druhou situací je stav, kdy dřívější návrh na vstup nového oprávněného do řízení podle ustanovení § 107a o. s. ř. byl zamítnut proto, že zneužitím práva podle ustanovení § 8 obč. zák. s cílem poškodit zájmy jiných účastníků exekuce nebo exekutora bylo již samotné postoupení

pohledávky, na jehož základě byl posléze návrh na vstup nového oprávněného do řízení podán. Zatímco v první situaci věcnému projednání opětovného návrhu na vstup téhož subjektu do řízení na straně oprávněné odůvodněného změněnými okolnostmi na straně tohoto subjektu (např. v tom, že v mezidobí se stal solventním a jeho majetek se nachází v České republice, takže již není odůvodněna obava, že by případná pohledávka náhrady nákladů exekuce byla nevyhmatatelná) nebrání překážka věci rozhodnuté, ve druhé situaci překážka věci rozhodnuté existuje. Procesní návrh na vstup jiného oprávněného do řízení podle ustanovení § 107a o. s. ř. totiž ve druhé výše popsané situaci navazuje na smlouvu o postoupení pohledávky a vytváří s ní pro účely posouzení, zda se jedná o zneužití práva, jeden celek. Jestliže je zneužitím práva podle ustanovení § 8 obč. zák. samotná smlouva o postoupení pohledávky, musí tedy být zneužitím práva (ve smyslu ustanovení § 2 o. s. ř.) i na postoupení pohledávky navazující návrh na vstup jiného oprávněného do řízení podle ustanovení § 107a o. s. ř.

Uzavřel-li soud, který rozhodoval o prvním návrhu oprávněné ze dne 16. 10. 2014 (Městský soud v Praze v usnesení ze dne 1. 4. 2015, č. j. 11 Co 80/2015-139), že dřívější návrh podle ustanovení § 107a o. s. ř. je zneužitím práva proto, že již smlouva o postoupení pohledávky ze dne 9. 6. 2014 (a dokonce i předchozí postupní smlouvy oprávněné s Komerční bankou, a. s., z let 2013, resp. 2014, na jejichž základě do řízení vstoupila oprávněná) byly zneužitím práva, není přípustné pro existenci překážky věci pravomocně rozhodnuté podat opětovný návrh podle ustanovení § 107a o. s. ř., jenž bude opřen o to, že se od posledního návrhu změnila majetkové poměry subjektu, který má do řízení vstoupit na místo oprávněné. Změna v majetkových poměrech této osoby je totiž zcela irelevantní, protože nemůže ničeho změnit na tom, že již samotná smlouva o postoupení pohledávky ze dne 9. 6. 2014 je zneužitím práva, takže zneužitím práva musí být i návrh na postup podle ustanovení § 107a o. s. ř., který je podán na jejím základě.

Jestliže tedy odvolací soud v dovoláním napadeném usnesení dovodil, že opakovaný návrh oprávněné na postup podle ustanovení § 107a o. s. ř. je zjevně bezúspěšný, a proto je možné jej pokládat za obstrukční a není důvod o něm rozhodovat [a exekuci lze bez dalšího zastavit podle ustanovení § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř.], je jeho právní závěr správný (srov. s usnesením Nejvyššího soudu ze dne 15. 7. 2008, sp. zn. 29 Nd 201/2008, uveřejněným pod číslem 2/2009 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek).

Dodává se, že právní závěr odvolacího soudu o tom, že exekuci je třeba podle ustanovení § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. za výše popsaných skutečností zastavit, je v souladu s ustálenou rozhodovací praxí Nejvyššího soudu, který již opakovaně uvedl, že nařízený výkon rozhodnutí (exekuci) soud zastaví i bez návrhu vždy, existuje-li taková relevantní okolnost, pro niž je provedení výkonu rozhodnutí (exekuce) nepřipustné. Ani případná právní moc usnesení o nařízení výkonu nezhojí vady, bránící provedení výkonu rozhodnutí (exekuce) a existující již v době jeho vydání. Nařízenou exekuci lze zastavit také tehdy, zjistí-li soud (dodatečně) nedostatek pravomoci orgánu, který exekuční titul vydal (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. června 2011, sp. zn. 20 Cdo 1828/2011, či usnesení ze dne 16. ledna 2012, sp. zn. 20 Cdo 4302/2011). Dovolací soud též v řadě rozhodnutí (např. v usnesení ze dne 10. července 2013, sp. zn. 31 Cdo 958/2012, publikovaném pod číslem 92/2013 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek) uzavřel, že byl-li rozhodce určen odkazem na „rozhodčí řád“ vydaný právníkem osobou, která není stálým rozhodčím soudem zřízeným na základě zákona, pak rozhodčí nález není způsobilým exekučním titulem ve smyslu § 40 odst. 1 písm. c) zákona č. [120/2001](#) Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, podle něhož by mohla být nařízena exekuce, jelikož rozhodce určený na základě absolutně neplatné rozhodčí doložky (§ 39 zákona č. [40/1964](#) Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů) neměl k vydání rozhodčího nálezu podle zákona o rozhodčím řízení pravomoc. Byla-li již exekuce v takovém případě přesto nařízena a zjistí-li soud (dodatečně) nedostatek pravomoci orgánu, který exekuční titul vydal, je třeba exekuci v každém

jejím stádiu pro nepřijatelnost podle § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. (tj. i bez návrhu - srov. dále též např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 13. listopadu 2014, sp. zn. 21 Cdo 3670/2014, nebo ze dne 9. června 2015, sp. zn. 21 Cdo 3965/2014, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 4. 3. 2015, sp. zn. 30 Cdo 3396/2014, rovněž i usnesení Ústavního soudu ze dne 25. 2. 2016, sp. zn. IV. ÚS 1380/2015) zastavit.

Usnesení odvolacího soudu je tedy v části, v níž bylo rozhodováno ve věci samé, z hlediska uplatněného dovolacího důvodu správné, a proto Nejvyšší soud dovolání oprávněné podle ustanovení § 243d písm. a) o. s. ř. zamítl. V té části, v níž směřuje proti výroku, kterým odvolací soud rozhodl o nákladech řízení (nákladech exekuce), bylo dovolání odmítnuto podle ustanovení § 238 odst. 1 písm. d) o. s. ř. ve znění do 31. 12. 2013.

zdroj: www.nsoud.cz

Právní věta - redakce.

Další články:

- [Majetková podstata \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhrada škody \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odpovědnost státu za újmu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Předběžné opatření](#)
- [Valná hromada \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Pracovní doba](#)
- [Exekuce](#)
- [Důkazní břemeno](#)
- [Dokazování, neúčinnost právního jednání](#)
- [Katastr nemovitostí](#)
- [Náhrada za ztrátu na výdělků \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)